

ANUL CULTURAL ROMÂNESC 2002 ÎN SUEZIA (I)

La începutul lunii februarie 2002, domnul Răzvan Teodorescu, ministrul culturii din România, a făcut o vizită în Suedia cu ocazia inaugurării "Anului cultural românesc 2002 în Suedia". În interviul pe care l-am realizat cu d-l Răzvan Teodorescu cu ocazia vizitei la Stockholm, îmi spunea: "Anul cultural românesc în Suedia nu-l organizăm pentru români, să ne înțelegem! Românii, sunt suedezi de origine română și-i respectăm ca atare. Este pentru această lume suedeză, care, cum spuneți dvs., are niște imagini speciale despre noi."

Se aștepta, deci, ca în acest an cultural suedezilor, atât cei care influențează formarea opiniilor publice, cât și suedezului obișnuit, care în timpul liber intră într-o expoziție, merge la un concert, cumpără cărți din librării, etc., anul 2002 să li se dea șansa ca la Sala de Concerte să-i asculte pe Porumbescu sau Paul Constantinescu, la Operă să-l vadă pe Enescu, la sălile de expoziție să admire, alături de Brâncuși, Grigorescu, Paciurea, Oprescu, Tonitza, Apostu, Pallady și alți artiști plastici de azi, în librării să-l găsească pe Eminescu și Caragiale, dar și pe Eugen Uricaru, Eugen Simion, Bujor Nedelcovici, Paul Goma, Doru Novacovici, Ioana Drăgan, etc., etc. (care nu trebuie să fie neapărat în limba suedeză).

Cu alte cuvinte, în "Anul cultural românesc 2002 în Suedia", cultura română, sub toate aspectele, să invadeze Suedia! Desigur, realizarea unei astfel de acțiuni cere competență, cere o colaborare susținută între instituțiile de cultură

din Suedia și România și, nu mai puțin, posibilități financiare pentru realizarea ei concretă și la scara care trebuie.

A fost acțiunea "Anul cultural românesc 2002 în Suedia" o astfel de acțiune, care a influențat viața culturală suedeză și pe suedezi într-atât, încât România să capete o altă imagine în Suedia?

Sau a fost acest "Anul cultural românesc 2002 în Suedia" o acțiune care a trecut neobservată de suedezi și care nu a însemnat decât acțiuni culturale obișnuite, de rutină, pe care salariații ambasadei, care sunt trimiși aici pentru a propaga cultură română, trebuie s-o facă oricum?

Au participat cu precădere suedezi la acțiunile care au avut loc, sau participanții au fost cu precădere "suedezi de origine română"? Sau, cum a fost? Care au fost realizările, care au fost greșelile, ce se poate învăța din reușitele și greșelile acestei acțiuni?

Au luat legătura cu câțiva din cei care au fost inițiatorii acestei acțiuni și le-am pus câteva întrebări despre munca lor în realizarea acestui "An cultural România 2002 în Suedia", ca să vă dau posibilitatea dumneavoastră, cititorii CURIERULUI ROMÂNESC, să vă faceți singuri o părere.

Am început această serie de discuții cu Lars Kollberg, acel suedez care a inițiat, animat și propagat pentru această acțiune.

Silvia Constantinescu.

Silvia Constantinescu: Doresc să discutăm despre realizarea acțiunii "Anul cultural românesc 2002 în Suedia", căci tu ești unul din inițiatorii și realizatorii acestei acțiuni. Să începem cu prezentarea. Cine ești Lars Kollberg?

Lars Kollberg: Eu sunt înainte de toate un entuziast, un îndrăgostit de cultură și natură. Sunt editorul responsabil al publicației "Konstidningen" (Ziarul de artă), o publicație trimestrială și una din acele rare, care se ocupă de artă. Publicația are deja 14 ani de editare cu diverse teme, nu numai artă plastică, ci și alte forme de creație, cum ar fi arhitectură, dar și arheologie - mă gândesc la locuri despre care nu știm încă suficient, despre locuri misterioase, de care trebuie să te apropii cu mult respect și cu precauție.

S.C.: Cum ți-a venit ideea să editezi o publicație de artă? Este o acțiune temerară, nu?

L.K.: Eu am considerat că lipsește o publicație care să se ocupe de artă. În 1990, în decembrie, am editat primul număr. Și n-a fost ușor, căci nu poți să începi editarea unei publicații fără bani și nici cu ajutor de la Kulturrådet (Consiliul de Cultură), iar pentru un anume ajutor treuie să îndeplinești anumite condiții. Așa că eu m-am adresat unei persoane particulare, din sectorul de construcții, care a fost dispus să susțină financiar editarea publicației. Din păcate, persoana a dat faliment imediat după apariția primului număr. Dar eu am fost încântat și am făcut tot ce a fost posibil ca publicația să continue. După un anumit număr de apariții, am primit ajutorul salvator de la Kulturrådet. Dar nici ajutorul și nici numărul abonamentelor nu sunt suficiente pentru a realiza o astfel de publicație, tu știi bine, dacă n-ai și mult entuziasm și nu te sacrifici puțin, pentru că este o publicație care se adresează unui grup restrâns, unui grup cu interese în domeniul artei.

S.C.: Care este meseria ta de bază?

L.K.: Bună întrebare, câteodată mă întreb și eu. Eu sunt economist, am frecventat diferite școli de artă și, atunci când am timp, încerc să fiu însumi puțin creativ. Am avut câteva expoziții la Göteborg, prima dată când aveam 21-22 de ani, cu un succes deosebit, care m-a mirat, m-a deranjat, căci eram prea tânăr și scuzesul a venit prea devreme!

S.C.: Ești căsătorit, ai copii, nepoți?

L.K.: O.K. Am fost căsătorit, am un băiat, de-a dreptul minunat, care-mi seamănă, dar care a ales

Lars Kollberg,
editorul responsabil al publicației "Konstidningen":
"Am fost foarte plăcut impresionat de tot ce am
întâlnit, de dialogul cu oamenii."
Foto: O. Ciupitu / © CR.

altă meserie. El se ocupă de computere, dar scrie și poezie. Este, într-adevăr, o persoană deosebită. Avem o relație foarte bună! Eu am o barcă și ieșim adesea în arhipelag și stăm împreună și privim stelele, căci de acolo se vede minunat Calea Lactee.

S.C.: Alături de artă și natură, ce alte interese ai?

L.K.: Sunt foarte interesat de sacral. M-aș ocupa din toată inima de culte: să caut, să-mi pun întrebări... În ceea ce privește pictura, nu aș numi-o hobby, căci este ceva care-mi este foarte apropiat de inimă, dar căreia îi rezerv extrem de puțin timp.

S.C.: Ce literatură citești? Ce muzică asculți?

L.K.: Aproape numai literatură științifică. Sunt foarte fascinat de arheologie, ceea ce face să citesc foarte multă literatură în acest domeniu. În ceea ce privește muzica, îmi place atât de mult,

încât devin foarte nedisciplinat cu munca mea, când ascult muzică, căci mă adâncesc prea mult în a scula muzică. Când la chitară și îmi place să fluier, mai mult pentru mine.

S.C.: Lars, tu ești deosebit de interesat de cultură română și acest interes se oglindește clar în "Konstidningen". Cum a început interesul tău pentru România și cultura sa?

L.K.: Am înțeles că România are o moștenire culturală unică și am fost foarte interesat de figurinele care au fost găsite din perioada epocii de piatră, căci am înțeles că aici a fost un loc de întâlnire a mai multor culturi, ș.a.m.d.

Am primit o invitație oficială de la Fundația Culturală Română și, împreună cu George Cristea, am vizitat, în aprilie 1999, România. Fundația, care era gazda noastră, ne-a arătat România deosebit de intensiv, în toată țara, timp de câteva săptămâni, când am vizitat muzee, instituții culturale, ș.a.m.d. Ion Oprea, secretar de stat în Ministerul Culturii, și-a luat o săptămână din viață pentru a ne introduce la aceste lăcașe de cultură. Îți spuneam că am vizitat muzee și instituții culturale în România, dar vreau să-ți spun că am întâlnit și artiști plastici și artizani români.

O impresie deosebită mi-a produs vizita în Maramureș, unde a fost ca în basm tot ce am văzut! Ce fantastic totuși că, în ciuda situației sub Ceaușescu, locurile acelea au supraviețuit, ca să zic așa.

Desigur că am făcut o documentare serioasă, am făcut câteva rule de film în această vizită și, când m-am întors acasă, m-am adresat câtorva instituții culturale suedeze: "Medelhavsmuseet" (Muzeul Mării Mediterane), Etnografiska Museet (Muzeul Etnografic), etc.

Aceste muzee au arătat un interes deosebit, în sepecial Medelhavsmuseet, pentru ceea ce am prezentat. Interesul a fost atât de mare, încât, în numai jumătate de an, s-au familiarizat cu ceea ce am adus din excursia mea din România.

S.C.: Ce anume te-a impresionat deosebit din ce ai văzut?

L.K.: Mai întâi, trebuie să spun că mi-a făcut o impresie deosebită modul simplu în care am putut discuta cu oamenii pe care i-am întâlnit. A fost foarte natural să discut cu ei. Oamenii de cultură au arătat deosebit interes și ne-au primit cu multă bunăvoință.